

РЕШЕНИЕ

№ 5670

гр. София, 11.10.2017 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

**АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, VIII КАСАЦИОНЕН
СЪСТАВ**, в публично заседание на 29.09.2017 г. в следния състав:

ПРЕДСЕДАТЕЛ: Камелия Серафимова

ЧЛЕНОВЕ: Камелия Стоянова

Калин Куманов

при участието на секретаря Валентина Христова и при участието на прокурора Куман Куманов, като разгледа дело номер **7170** по описа за **2017** година докладвано от съдия Камелия Стоянова, и за да се произнесе взе предвид следното:

7

Производството е по реда на чл. 208 и сл. от АПК, във вр. с чл. 63, ал. 1, изр. 2 от ЗАНН.

Образувано е по касационна жалба на И. Г. А. против решение № 125314 от 22.05.2017 г., постановено по НАХД № 4928/2017 г. на Софийския районен съд, наказателно отделение, 135 с-в. Със същото е изменено НП № 3705/02.12.2014 г. на началника на отдел „Контрол по републиканската пътна мрежа“, с което на И. Г. А. на основание чл. 53, ал. 2 от Закона за пътищата е наложено административно наказание глоба в размер на 7000 лв. за извършено нарушение по чл. 26, ал. 2, т. 1, б. „а“ от Закона за пътищата, като е намален размера на наложената глоба от 7000 лв. на 2000 лв.

Решението се обжалва като неправилно постановено в нарушение на закона - касационно основание по чл. 348, ал. 1, т. 1 вр. ал.2 от НПК – по съображения, подробно изложени в касационната жалба. Иска се отмяната му и отмяната на наказателното постановление.

Ответникът изразява становище за неоснователност на касационната жалба.

СГП дава заключение за неоснователност на жалбата.

Административният съд С.-град, като се запозна с обжалваното решение и обсъди доводите, посочени в жалбата, намира следното:

Касационната жалба е подадена в преклузивния срок по чл. 211, ал. 1 от АПК, вр. чл. 63, ал. 1, изр. 2 от ЗАНН, от надлежна страна по чл. 210, ал. 1 от АПК, срещу подлежащо на оспорване по чл. 208 от АПК съдебно решение, и е допустима.

Разгледана по същество е основателна.

С решение № 125314 от 22.05.2017 г., постановено по НАХД № 4928/2017 г. на Софийския районен съд, наказателно отделение, 135 с-в е изменено НП № 3705/02.12.2014 г. на началника на отдел „Контрол по републиканската пътна мрежа“, с което на И. Г. А. на основание чл. 53, ал. 2 от Закона за пътищата е наложено административно наказание глоба в размер на 7000 лв. за извършено нарушение по чл. 26, ал. 2, т. 1, б. „а“ от Закона за пътищата, като е намален размера на наложената глоба от 7000 лв. на 2000 лв.

От фактическа страна съдът е приел за установено, че на 12.11.2014 г. в 15.28 ч. И. Г. А. управлявал по път II-82, с посока на движение [населено място] – [населено място] пътно превозно средство, с което превозвал товар – дърва. Срещу ресторант „Стената“ И. Г. А. бил спрял за извършване на проверка от инспектори в Агенция „Пътна инфраструктура“, като в хода на извършената проверка било установено, че И. Г. А. управлява без издадено разрешение съчленено пътно превозно средство с 5 оси – моторно превозно средство с 2 оси, марка „Скания“, модел „Р 144 Л 460“ с рег. [рег.номер на МПС] и полуремарке с 3 оси, рег. [рег.номер на МПС]. Контролните органи предприели измерване с електронна везна, с която измерването се извършило по оси, при което всяка една ос се слагала върху везната, за да бъде измерена. Измерената обща маса на тежкото пътно превозно средство била 58.86- т., при допустима максимална обща маса за пътното превозно средство от 40 000 кг. При измерено разстояние между осите 1.33 м. натоварването било 34.080 т., при максимално допустимо натоварване на оста 24 000 кг. Измереното натоварване на задвижващата 2-ра единична ос на пътното превозно средство било 16.24- т. при максимално допустимо натоварване 11.5 т. Било прието извършването на нарушение по чл. 26, ал. 2, т. 1, б. „а“ от Закона за пътищата, въз основа на който било издадено наказателното постановление.

От правна страна съдът е приел, че И. Г. А. е извършил нарушението по чл. 26, ал. 2, т. 1, б. „а“ от Закона за пътищата, като е направил изводи, че целите на наказанието ще се постигнат чрез налагането му в размер на законовия минимум, като по този начин е намалил размера на наложеното административно наказание от 7000 лв. на 2000 лв.

Решението на първоинстанционния съд е неправилно, жалбата е основателна, но по основания, различни от посочените в нея.

Спор между страните по отношение на фактите не съществува, като същите правилно са установени от първоинстанционния съд. От събраните по делото доказателства се установява, че на 12.11.2014 г. в 15.28 ч. И. Г. А. управлявал по път II-82, с посока на движение [населено място] – [населено място] пътно превозно средство, с което превозвал товар – дърва. Срещу ресторант „Стената“ И. Г. А. бил спрял за извършване на проверка от инспектори в Агенция „Пътна инфраструктура“, като в хода на извършената проверка било установено, че И. Г. А. управлява без издадено разрешение съчленено пътно превозно средство с 5 оси – моторно превозно средство с

2 оси, марка „Скания“, модел „Р 144 Л 460“ с рег. [рег.номер на МПС] и полуремарке с 3 оси, рег. [рег.номер на МПС] . Контролните органи предприели измерване с електронна везна, с която измерването се извършило по оси, при което всяка една ос се слагала върху везната, за да бъде измерена. Измерената обща маса на тежкото пътно превозно средство била 58.86- т., при допустима максимална обща маса за пътното превозно средство от 40 000 кг. При измерено разстояние между осите 1.33 м. натоварването било 34.080 т., при максимално допустимо натоварване на оста 24 000 кг. Измереното натоварване на задвижващата 2-ра единична ос на пътното превозно средство било 16.24- т. при максимално допустимо натоварване 11.5 т. Настоящата съдебна инстанция с оглед на установената фактическа обстановка прави извода за неправилна квалификация от страна на административно наказващия орган на извършеното нарушение. Изводите си тази съдебна инстанция прави при съпоставяне на нормите на Закона за пътищата и ЗДвП. Административно наказващият орган е определил извършеното нарушение като такова по чл. 26, ал. 2, т. 1, б. „а“ от Закона за пътищата. Съгласно посочения текст за дейности от специалното ползване на пътищата без разрешение се забранява движението на извънгабаритни и тежки пътни превозни средства. Приложимостта на посочената норма се обуславя от наличието на извършване на дейности от специално ползване на пътищата, като за извършването на подобни дейност е необходимо издаването на разрешение (същото се издава по реда на чл. 26, ал. 3 – 8 от Закона за пътищата). „Специалното ползване на пътищата“ е определено в §1, т. 8 от Допълнителните разпоредби на Закона за пътищата, като съгласно посочения текст „специално ползване на пътищата“ е използването на пътищата за превозване на тежки и извънгабаритни товари или за осъществяване на други дейности в обхвата на пътя и в обслужващите зони, като: изграждане и експлоатация на търговски крайпътни обекти и на пътни връзки към тях, както и на площадки за оказване на пътна помощ и на пътни връзки към тях; изграждане и експлоатация на рекламни съоръжения; изграждане на нови и ремонт на съществуващи подземни и надземни линейни или отделно стоящи съоръжения и тяхната експлоатация в обхвата на пътя; временно ползване на части от пътното платно и земи в обхвата на пътя от други лица. Анализът на посочената правна норма предполага несъмнения извод, че като „специално използване на пътищата“ се определя използването на същите за извършването на определени дейности, включително и на дейността по превозването на тежки и извънгабаритни товари. В процесния случай както от съдържанието на наказателното постановление, така и от събраните по делото доказателства не се установява обстоятелството водачът на пътното превозно средство да е осъществявал някоя от посочените по §1, т. 8 от допълнителните разпоредби на Закона за пътищата, дейности, представляваща дейност по специално ползване на пътищата, включително и не се установява обстоятелството този водач да е превозвал тежък или извънгабаритен товар. Обстоятелството, което може да се приеме за осъществено е това, че е водачът е управлявал извънгабаритно превозно средство, без да има съответното разрешително за това. В тази връзка следва да се направи и уточнението, че разрешението, което се изисква и което се дава по чл. 26 от Закона за пътищата е различно от разрешителните, които се издават по чл. 177, ал. 3 от ЗДвП, във връзка с разпоредбите на Наредба № 11 от 3 юли 2001 г. за движение на извънгабаритни и/или тежки пътно превозни средства (доколкото посочените в чл. 177, ал. 3 от ЗДвП условия и ред всъщност са регламентирани в тази наредба). Необходимото разрешение, така, както

същото е предвидено в чл. 26 от Закона за пътищата е разрешение за дейност, това разрешение се издава от управителния съвет на агенцията или от упълномощено от управителния съвет длъжностно лице от агенцията - за републиканските пътища, и от кметовете на съответните общини - за общинските пътища, реда и условията за издаването му са регламентирани в чл. 26 от Закона за пътищата, за издаването на същото се събира такса, определена с тарифа на Министерския съвет (чл. 26, ал. 1 от Закона за пътищата). Неизпълнението на това задължение, за липсата на издадено разрешение се определя като нарушение по чл. 26 от Закона за пътищата. Съобразява се и обстоятелството, че съобразно чл. 18, ал. 5 от Закона за пътищата специалното ползване на пътищата се извършва при условия и по ред, определени с наредба на Министерския съвет – това е наредбата за специално ползване на пътищата (приета с ПМС № 179 от 4.07.2001 г., обн., ДВ, бр. 62 от 13.07.2001 г., изм. и доп., бр. 14 от 14.02.2006 г., изм., бр. 93 от 17.11.2006 г., бр. 79 от 9.09.2008 г., в сила от 9.09.2008 г., бр. 60 от 7.08.2012 г., в сила от 7.08.2012 г., изм. и доп., бр. 1 от 4.01.2013 г., в сила от 4.01.2013 г., бр. 90 от 15.11.2016 г., в сила от 15.11.2016 г.). Посочената наредба в §2 от Преходните и заключителни разпоредби определя, че специалното ползване на пътищата чрез превозване на тежки и извънгабаритни товари се извършва при условията и по реда на наредбата по чл. 139 от ЗДвП. В процесния случай, обаче, както се посочи и по-горе в мотивите на това съдебно решение административно наказателната отговорност на касатора не е ангажирана за превозването на тежък или извънгабаритен товар. От друга страна, както се посочи в мотивите на това съдебно решение установеният ред за управляване на моторно превозно средство с размери, маса или натоварване на ос, които надвишават нормите, определени от министъра на регионалното развитие и благоустройството по чл. 177, ал. 3 от ЗДвП е редът, предвиден в Наредба № 11 от 3 юли 2001 г. за движение на извънгабаритни и/или тежки пътно превозни средства. Посочената наредба определя допустимите размери, маса и натоварване на ос на категориите пътни превозни средства и техните ремаркета съгласно чл. 139 от Закона за движението по пътищата, наричани за краткост "ППС", които не представляват опасност за участниците в движението, условията и редът за движение на извънгабаритни и тежки ППС по пътищата, отворени за обществено ползване. Условията за движение на извънгабаритни пътни превозни средства са определени в раздел III от наредбата, като съгласно чл. 8, ал. 2 извънгабаритните пътни превозни средства могат да се движат с разрешително, издадено от администрацията, управляваща пътя, съгласувано със съответната служба за контрол при Министерството на вътрешните работи. Редът за издаване на разрешителните е регламентиран в раздел IV от наредбата, като той се отличава съществено от реда, предвиден за издаване на разрешенията по чл. 26 от Закона за пътищата, което обуславя несъмнения извод за липсата на идентичност между разрешенията по чл. 26 от Закона за пътищата и разрешителните, издавани по реда на Наредба № 11 от 3 юли 2001 г. за движение на извънгабаритни и/или тежки пътно превозни средства. По този начин обстоятелството, че както специалното ползване на пътищата чрез превозване на тежки и извънгабаритни товари се извършва при условията и по реда на наредбата по чл. 139 от ЗДвП, така и обстоятелството, че Наредба № 11 от 3 юли 2001 г. за движение на извънгабаритни и/или тежки пътно превозни средства, която определя допустимите размери, маса и натоварване на ос на категориите пътни превозни средства и техните ремаркета съгласно чл. 139 от Закона за движението по пътищата,

наричани за краткост "ППС", които не представляват опасност за участниците в движението, условията и редът за движение на извънгабаритни и тежки ППС по пътищата, отворени за обществено ползване, е издадена на основание чл. 139 от ЗДвП, както и обстоятелството, че именно тази наредба установява реда за управляване на пътно превозно средство с размери, маса или натоварване на ос, които надвишават нормите, определени от министъра на регионалното развитие и благоустройството, обосновават извода за извършено нарушение по чл. 177, ал. 3 от ЗДвП, а не на извършено нарушение по чл. 26 от Закона за пътищата. Съгласно чл. 177, ал. 3 от ЗДвП, който управлява пътно превозно средство с размери, маса или натоварване на ос, които надвишават нормите, определени от министъра на регионалното развитие и благоустройството, без да спазва установения за това ред, се наказва с глоба от 500 до 3000 лв. При съобразяване на посочените правни норми следва да се направи извода, че посочените в нормата на чл. 53 от Закона за пътищата физически лица не са водачите на пътни превозни средства, доколкото за тях е предвидена отделна отговорност с разпоредбата на чл. 177, ал. 3 от ЗДвП за извършено нарушение по чл. 139, ал. 1, т. 2 от ЗДвП. При нарушения, свързани с управлението на пътни превозни средства с размери, маса или натоварване на ос, които надвишават нормите, определени в Наредба № 11 от 3 юли 2001 г. за движение на извънгабаритни и/или тежки пътни превозни средства, без да се спазва установени за това ред, водачите на тези пътни превозни средства могат да носят отговорност единствено съобразно нормите на ЗДвП. Тази отговорност не може да се дублира и за едно и също деяние да се носи едновременно отговорност отново от тези водачи на основание Закона за пътищата, тъй като за едно нарушение не може да бъдат наложени наказания на различни правни основания. При тези изводи, настоящата съдебна инстанция определя като правилни в тази им част изводите, съдържащи се в касационната жалба, че посочените в чл. 53 от Закона за пътищата физически лица са тези, които осъществяват транспортната дейност в качеството си на търговци, регистрирани по съответния ред, а не физическите лица, водачи на пътното превозно средство, като именно регистрираните превозвачи трябва да се снабдят със съответното разрешение за извършване на превоз в случаите по чл. 26 от Закона за пътищата. Както беше посочено в мотивите на това съдебно решение административно наказателната отговорност на касатора в това съдебно производство би могла да бъде ангажирана за допуснатото нарушение по чл. 139, ал. 1, т. 2 от ЗДвП, за което да бъде наложено административно наказание на основание чл. 177, ал. 3 от ЗДвП. При съобразяването на така направените изводи е налице несъставомерност на деянието с оглед на неговия субект. При наличието на неправилна квалификация на извършеното нарушение, издаденото наказателно постановление следва да бъде отменено като незаконосъобразно, като с оглед на обстоятелството на неговото изменение само в частта му на размера на наложеното административно наказание, следва да бъде отменено като неправилно постановеното

първоинстанционно съдебно решение. При решаването на този правен спор настоящата съдебна инстанция прави извода, че подлежат на съобразяване и мотивите, съдържащи се в решение на Съда на Европейския съюз от 22 март 2017 г., постановено по съединени дела C-497 и C-498/15. Преюдициалното запитване, по което са били образувани съединените дела се отнася до тълкуването на чл. 9а от Директива 1999/62 на Европейския парламент и на Съвета от 17 юни 1999 г. относно заплащането на такси от тежкотоварни автомобили за използване на определени инфраструктури (съгласно §16 от Допълнителните разпоредби на Закона за изменение и допълнение на Закона за пътищата този закон въвежда изискванията на Директива 1999/62/ЕС на Европейския парламент и на Съвета относно заплащането на такси от товарни автомобили за използване на определени инфраструктури, изменена с Директива 2006/38/ЕС на Европейския парламент и на Съвета. С първия и втория си въпрос, запитващата юрисдикция по същество е поискала да се установи дали член 9а от Директива 1999/62 трябва да се тълкува в смисъл, че предвидените в този член изисквания за ефективност, пропорционалност и възпиращ характер на санкциите допускат система от наказания като разглежданата в главното производство, която предвижда налагането на фиксирана глоба за всички нарушения на правилата относно задължението за предварително заплащане на таксата за ползване на пътна инфраструктура, независимо от характера и тежестта им. Съгласно мотивите на решението следва да се припомни, че съгласно член 9а от Директива 1999/62 държавите членки установяват съответен контрол и определят система от наказания, приложими за нарушаване на националните разпоредби, приети по настоящата директива. Те предприемат всички необходими мерки, за да гарантират прилагането на санкциите. Санкциите трябва да бъдат ефективни, съразмерни и възпиращи. Според постоянната съдебна практика обаче при липса на хармонизация на законодателството на Съюза в областта на санкциите, приложими при неспазване на условията, предвидени от установен в това законодателство режим, държавите членки са компетентни да изберат санкции, които според тях са подходящи. Те въпреки това са задължени да упражняват компетентността си при спазване на правото на Съюза и на неговите общи принципи, а следователно и при спазване на принципа на пропорционалност (вж. по-специално решения от 9 февруари 2012 г., *Urbán*, C-210/10, т. 23 и от 19 октомври 2016 г., C-501/14, т. 37). Посочва се, че санкционните мерки, предвидени в разглежданото в главното производство национално законодателство, не трябва да надхвърлят границите на подходящото и необходимото за постигането на легитимно преследваните от това законодателство цели, като се има предвид, че когато има избор между няколко подходящи мерки, трябва да се прибегне до най-малко ограничителната и че причинените неудобства не трябва да са несъразмерни по отношение на преследваните цели (решение от 19 октомври 2016, C-501/14, т. 39 и цитираната съдебна практика). Преследваните цели в контекста на Директива

1999/62, както следва от съображение 1 от нея, се отнасят както до хармонизацията на системите на събиране на такси, така и до създаване на справедливи механизми за възлагане на себестойността на инфраструктурата на превозвачите с оглед отстраняване на нарушенията на конкуренцията между транспортните предприятия на държавите членки. От друга страна, Съдът е приел, че принципът на пропорционалност е задължителен за държавите членки, що се отнася не само до определянето на състава на нарушението и до определянето на правилата относно тежестта на глобите, но и до преценката на елементите, които могат да бъдат отчитани при определянето на глобата (решение от 19 октомври 2016 г., C-501/14, т. 41). В случая следва да се отбележи, че българското законодателство, в Закона за пътищата, в приетата за приложима норма от административно наказващия орган, чл. 53, ал. 2 от Закона за пътищата е предвидено административно наказание глоба в размер от 2000 до 7000 лв. Именно в този контекст Тарифата за таксите, които се събират от Агенция „Пътна инфраструктура“ въвежда различен размер на таксите, които се събират при преминаване по републиканските пътища на пътни превозни средства превишаващи допустимото максимално натоварване на ос на пътните превозни средства, определени в чл. 7 от Наредба № 11 от 2001 г. Санкциите за нарушения на националните разпоредби, приети в изпълнение на Директива 1999/62, трябва не само да бъдат пропорционални на извършените нарушения, но и да бъдат ефективни и възпиращи. В случая, в настоящото съдебно производство размерът на наложената глоба на касатора в това съдебно производство надвишава многократно размера на неплатената такса. С оглед на размера на наложената глоби спрямо себестойността на действително дължимата такса, която не е заплатена предварително, е безспорно, че от гледна точка на строгостта на определените наказания и тяхното редовно прилагане, българският на санкционни мерки е ефективен и възпиращ. Що се отнася до спазването на принципа на пропорционалност, то не се отчита характера и тежестта на извършеното нарушение. Размерът на глобата, с която се санкционира неизпълнението на задължението за плащане следователно, е фиксиран и не се променя в зависимост от изминатите километри без разрешение. Съдът на Европейския съюз вече е постановил, че налагането на глоба с фиксиран размер за всяко нарушение на правилата относно определени предвидени в закона задължения, без да се предвижда различен размер на глобата в зависимост от тежестта на извършеното нарушение, изглежда непропорционално с оглед на целите, посочени в правната уредба на Съюза (решение от 9 февруари 2012 г., Urbán, C-210/10, т. 41). С оглед на гореизложеното, съобразно мотивите на посоченото съдебно решение на Съда на Европейския съюз, член 9а от Директива 1999/62 трябва да се тълкува в смисъл, че предвиденото в този член изискване за пропорционалност не допуска система от наказания като разглежданата в главното производство национална правна уредба, която предвижда налагането на фиксирана глоба за всички нарушения на правилата относно задължението за предварително

заплащане на таксата за ползване на пътната инфраструктура, независимо от характера и тежестта им.

Въз основа на изложеното, тази инстанция приема касационната жалба за основателна. Оспорваното първоинстанционното решение като неправилно следва да бъде отменено, следва да бъде отменено и наказателното постановление. Като съобрази направените фактически и правни изводи и на основание чл. 221, ал. 2, предл. 2 от АПК, във вр. с чл. 63, ал. 1, изр. 2 от ЗАНН, **АДМИНИСТРАТИВНИЯТ СЪД С. – град, XIV-ти касационен състав**

РЕШИ:

ОТМЕНЯ решение № 125314 от 22.05.2017 г., постановено по НАХД № 4928/2017 г. на Софийския районен съд, наказателно отделение, 135 с-в и вместо него постановява:

ОТМЕНЯ наказателно постановление № 3705/02.12.2014 г. на началника на отдел „Контрол по републиканската пътна мрежа“.

РЕШЕНИЕТО е окончателно и не подлежи на обжалване и протест.

ПРЕДСЕДАТЕЛ:

ЧЛЕНОВЕ: